YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

26 päivänä huhtikuuta 2005 *

Yhdistetyissä asioissa T-110/03, T-150/03 ja T-405/03,

Jose Maria Sison, kotipaikka Utrecht (Alankomaat), edustajinaan asianajajat J. Fermon, A. Comte, H. Schultz ja D. Gurses,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään M. Vitsentzatos, M. Bauer ja M. Bishop,

vastaajana,

joissa kantaja vaatii yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan kolme päätöstä, jotka neuvosto on tehnyt 21.1.2003, 27.2.2003 ja 2.10.2003, joilla on evätty oikeus tutustua asiakirjoihin, jotka koskevat neuvoston päätöksiä 2002/848/EY, 2002/974/EY ja 2003/480/EY, jotka on tehty 28.10.2002, 12.12.2002 ja 27.6.2003 ja joilla pannaan täytäntöön tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohta ja joilla kumotaan päätökset 2002/460/EY, 2002/848/EY ja 2002/974/EY,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Pirrung sekä tuomarit N. J. Forwood ja S. Papasavvas,

kirjaaja: hallintovirkamies J. Plingers,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 17.11.2004 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt ja oikeusriidan tausta

1 Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001 (EYVL L 145, s. 43) 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Poikkeukset

1. Toimielimet eivät anna tutustuttavaksi asiakirjaa, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi:

a) sellaisen yleisen edun suojaa, joka koskee:

— yleistä turvallisuutta;

— — —

— kansainvälisiä suhteita;

— —

2. Toimielimet kieltäytyvät antamasta tutustuttavaksi asiakirjaa, jonka sisältämien tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi:

— — —

— tuomioistuinkäsittelyn ja oikeudellisen neuvonannon suojaa;

— — —

jollei ylivoimainen yleinen etu edellytä ilmaisemista.

— —"

2 Euroopan unionin neuvosto teki 28.10.2002 päätöksen 2002/848/EY tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä

terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanosta ja päätöksen 2002/460/EY kumoamisesta (EYVL L 295, s. 12). Kantaja on kyseisessä päätöksessä sisällytetty sellaisten henkilöiden luetteloon, joihin kohdistetaan mainitulla asetuksella käyttöön otettu varojen ja rahoituksen lähteiden jäädyttäminen (jäljempänä riidanalainen luettelo). Tätä luetteloa on päivitetty muun muassa 12.12.2002 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2002/974/EY (EYVL L 337, s. 85) ja 27.6.2003 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2003/480/EY (EYVL L 160, s. 81), joilla kumottiin edelliset päätökset ja luotiin uusi luettelo. Kantajan nimi on säilytetty luettelossa jokaisen muutoksen yhteydessä.

3 Kantaja pyysi asetuksen N:o 1049/2001 mukaisesti 11.12.2002 päivätyllä kirjeellä oikeutta tutustua asiakirjoihin, joiden perusteella neuvosto teki päätöksen 2002/848, ja ilmoitusta siitä, mitkä valtiot olivat toimittaneet tiettyjä asiakirjoja tältä osin. Kantaja pyysi 3.2.2003 päivätyllä kirjeellä oikeutta tutustua kaikkiin uusiin asiakirjoihin, joiden perusteella neuvosto teki päätöksen 2002/974, jolla kantaja säilytettiin riidanalaisessa luettelossa, ja ilmoitusta siitä, mitkä valtiot olivat toimittaneet tiettyjä asiakirjoja tältä osin. Kantaja pyysi 5.9.2003 päivätyllä kirjeellä erityisesti oikeutta tutustua pysyvien edustajien komitean (Coreper) pöytäkirjaan 11311/03 EXT 1 CRS/CRP, joka koskee päätöstä 2003/480, sekä kaikkiin asiakirjoihin, jotka neuvostolle on toimitettu ennen päätöksen 2003/480 tekemistä ja joissa perustellaan kantajan sisällyttämistä ja säilyttämistä riidanalaisessa luettelossa.

4 Neuvosto epäsi kantajalta kunkin mainitun pyynnön osalta osittaisenkin oikeuden tutustua asiakirjoihin 21.1.2003, 27.2.2003 ja 2.10.2003 päivätyillä päätöksillä (jäljempänä ensimmäinen epäävä päätös, toinen epäävä päätös ja kolmas epäävä päätös).

5 Ensimmäisen ja toisen epäävän päätöksen osalta neuvosto totesi, että ne tiedot, joiden perusteella se teki päätökset riidanalaisen luettelon luomisesta, sisältyivät Coreperin 23.10.2002 päivättyyn pöytäkirjaan (13441/02 EXT 1 CRS/CRP 43) ja 4.12.2002 päivättyyn pöytäkirjaan (15191/02 EXT 1 CRS/CRP 51), jotka molemmat on luokiteltu luokituksella "EU LUOTTAMUKSELLINEN".

6 Neuvosto epäsi oikeuden tutustua kyseisiin pöytäkirjoihin vedoten asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäiseen ja kolmanteen luetelmakohtaan. Neuvosto totesi yhtäältä, että "[kyseisten pöytäkirjojen sisällön] ja jäsenvaltioiden terrorismin torjuntaan osallistuvien viranomaisten hallussa olevien tietojen ilmaiseminen mahdollistaisi sen, että sellaiset henkilöt, ryhmät ja yhteisöt, joita kyseiset tiedot koskevat, voisivat haitata kyseisten viranomaisten toimintaa, ja se vahingoittaisi näin ollen vakavasti yleistä turvallisuutta koskevaa yleistä etua". Neuvosto totesi toiseksi, että "kyseisten tietojen ilmaiseminen vahingoittaisi myös yleisen edun turvaamista kansainvälisten suhteiden osalta, koska terrorismin torjunnassa toteutetut toimet koskevat myös kolmansia valtioita". Neuvosto epäsi oikeuden tutustua kyseisiin tietoihin edes osittain, minkä se perusteli sillä, että "edellä mainitut poikkeukset koskevat niitä kokonaisuudessaan". Neuvosto kieltäytyi lisäksi ilmoittamasta, mitkä valtiot olivat toimittaneet asiaa koskevia tietoja, ja totesi, että "kyseisten tietojen taustalla olevat viranomaiset ovat sen jälkeen, kun niiltä on tiedusteltu asiaa asetuksen N:o 1049/2001 9 artiklan 3 kohdan mukaisesti, vastustaneet pyydettyjen tietojen ilmaisemista".

7 Kolmannen epäävän päätöksen osalta neuvosto totesi ensiksi, että kantajan pyyntö koski samaa asiakirjaa, johon häneltä oli evätty oikeus tutustua ensimmäisellä epäävällä päätöksellä. Neuvosto vahvisti ensimmäisen epäävän päätöksensä ja totesi

lisäksi, että oikeus tutustua pöytäkirjaan 13 441/02 oli evättävä myös tuomioistuinkäsittelyyn liittyvän poikkeuksen perusteella (asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 2 kohdan toinen luetelmakohta). Neuvosto myönsi tämän jälkeen, että se oli virheellisesti ilmoittanut, että pöytäkirja 11 311/03 oli päätöksen 2003/480 kannalta relevantti asiakirja. Neuvosto totesi tältä osin, ettei se ollut saanut muuta tietoa tai asiakirjaa, jonka perusteella päätös 2002/848 olisi kantajan osalta kumottava.

8 Kantaja nosti päätöstä 2002/974 koskevan kumoamiskanteen, joka rekisteröitiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa numerolla T-47/03.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

9 Kantaja nosti käsiteltävinä olevat, ensimmäistä, toista ja kolmatta epäävää päätöstä koskevat kanteet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 24.3.2003 (asia T-110/03), 30.4.2003 (asia T-150/03) ja 12.12.2003 (asia T-405/03) toimittamillaan kannekirjelmillä.

10 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toisen jaoston puheenjohtajan 5.12.2003 ja 27.4.2004 antamilla määräyksillä asiat T-110/03, T-150/03 ja T-405/03 yhdistettiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 50 artiklan nojalla kirjallista ja suullista käsittelyä sekä tuomion antamista varten.

11 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa ensimmäisen (asia T-110/03), toisen (asia T-150/03) ja kolmannen (asia T-405/03) epäävän päätöksen

— velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

12 Neuvosto vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteet

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

1. *Kanteiden ulottuvuus*

13 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa alustavasti, että neuvosto on ensimmäisellä ja toisella epäävällä päätöksellään (asiat T-110/03 ja T-150/03)

yhtäältä evännyt kokonaan oikeuden tutustua pöytäkirjoihin 13441/02 ja 15191/02, jotka koskevat päätösten 2002/848 ja 2002/974 tekemistä, vedoten asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäisessä ja kolmannessa luetelmakohdassa säädettyihin yleistä etua koskeviin poikkeuksiin. Toisaalta neuvosto kieltäytyi ilmoittamasta, mitkä valtiot olivat toimittaneet päätösten 2002/848 ja 2002/974 tekemistä koskevia asiakirjoja, vedoten kyseisen asetuksen 9 artiklan 3 kohtaan, joka koskee arkaluonteisten asiakirjojen käsittelyä.

14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa myös, että neuvosto on kolmannessa epäävässä päätöksessään (asia T-405/03) ilmoittanut pääasiallisesti, ettei sen hallussa ollut yhtäkään päätöksen 2002/848 tekemisen jälkeistä kantajaa koskevaa uutta asiakirjaa, toisin sanoen muita asiakirjoja kuin sitä, johon tutustumista koskeva oikeus kantajalta oli evätty ensimmäisellä epäävällä päätöksellä.

15 Kantaja toteaa ensinnäkin ensimmäisen kanneperusteensa — joka koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä — osalta, että epäävien päätösten perustelut ovat ristiriidassa neuvoston asiassa T-47/03 esittämän sellaisen näkemyksen kanssa, jonka mukaan kantajan sisällyttäminen riidanalaiseen luetteloon perustuu julkiseen asiakirjaan, eli Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhagen (Alankomaat) Rechtseenheidskamerin 11.9.1997 tekemään päätökseen, joka on neuvoston asiassa T-47/03 toimittaman vastineen liitteenä.

16 Perustelujen puuttuminen, johon kantaja vetoaa, on tosiasiassa aineellinen väite. Se, että 11.9.1997 tehtyä päätöstä koskevat perustelut puuttuvat epäävistä päätöksistä, on ainoastaan sellaisen mahdollisen oikeudellisen virheen ilmenemismuoto, joka liittyy siihen, ettei neuvosto ole antanut oikeutta tutustua 11.9.1997 tehtyyn päätökseen.

17 Ei kuitenkaan ole aihetta lausua tällaisesta mahdollisesta oikeudellisesta virheestä asetuksen N:o 1049/2001 osalta, koska on selvää, että kantajalla on hallussaan 11.9.1997 tehty päätös (ks. vastaavasti asia T-311/00, British American Tobacco (Investments) v. komissio, tuomio 25.6.2002, Kok. 2002, s. II-2781, 45 kohta).

18 Kantaja väittää toiseksi asiassa T-405/03 ja edelleen perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä koskevan kanneperusteen osalta, että kolmas epäävä päätös on ristiriidassa suhteessa toiseen epäävään päätökseen. Kolmannessa epäävässä päätöksessä todetaan kantajan mukaan, ettei ole olemassa häntä koskevia, päätöksen 2002/848 tekemisen jälkeisiä uusia asiakirjoja, kun taas toisessa epäävässä päätöksessä ilmoitetaan asiaa koskeviksi asiakirjoiksi päätöstä 2002/974 koskeva pöytäkirja 15191/02 ja tietyt eri jäsenvaltioiden toimittamat asiakirjat.

19 Neuvosto myöntää kirjelmissään, että toinen epäävä päätös on virheellinen niiltä osin kuin siinä viitataan asiaa koskevien asiakirjojen olemassaoloon. Päätös 2002/974 on kantajaa koskevilta osin tehty ottaen huomioon ainoastaan sellaiset asiakirjat, joiden perusteella on tehty myös edellinen päätös, eli päätös 2002/848. Näin ollen pöytäkirja 15191/02 ei sisällä mitään kantajaa koskevia uusia tietoja.

20 Kantaja on istunnossa todennut, että hän pyysi oikeutta tutustua kyseisiin asiakirjoihin ainoastaan itseään koskevilta osin. Tämä toteamus on merkitty istuntopöytäkirjaan.

21 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, ettei toisen ja kolmannen epäävän päätöksen välillä ollut ristiriitaa silloin, kun kyseiset päätökset tehtiin. Kantajan

toista tietojensaantipyyntöä voitiin kyseisenä ajankohtana hyvinkin pitää pyyntönä saada tutustua kaikkiin uusiin asiakirjoihin, joiden perusteella päätös 2002/974 tehtiin, eli myös sellaisiin asiakirjoihin, jotka eivät koske kantajaa ja joihin neuvoston mukaan kuuluu pöytäkirja 15191/02. Asetus N:o 1049/2001 ei sitä paitsi koske ainoastaan kantajaa koskevaa oikeutta tutustua asiakirjoihin, vaan siinä säädetään asiakirjoihin tutustumista koskevasta järjestelmästä, joka voi olla riippumaton kyseiseen olosuhteeseen nähden. Tästä seuraa, että neuvosto saattoi perustellusti antaa kyseiselle pyynnölle tällaisen sisällön. Sitä vastoin kolmannen tietojensaantipyynnön voitiin hyvinkin katsoa koskevan pääasiallisesti ainoastaan kantajaa koskevia asiakirjoja. Tästä seuraa, että eri pyyntöihin saatettiin perustellusti antaa erilaiset vastaukset.

22 Kun otetaan huomioon kantajan istunnossa tekemä ilmoitus, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että kantaja pyytää oikeutta tutustua pöytäkirjaan 15191/02 ja sen ilmoittamista, mitkä jäsenvaltiot ovat toimittaneet päätöksen 2002/974 tekemistä koskevia asiakirjoja, ainoastaan itseään koskevien asiakirjojen osalta.

23 Tästä seuraa asiassa T-150/03 se, että oikeusriita koskee sitä, koskevatko sellaiset uudet asiakirjat ja tiedot, joihin tutustumiseen kantajalta on evätty oikeus toisella epäävällä päätöksellä, kantajaa. Tällainen kysymys tulee väkisinkin ratkaistuksi tutkimalla sitä, onko kolmas epäävä päätös, jonka mukaan ei ole olemassa mitään muita kantajaa koskevia uusia asiakirjoja kuin ne, joihin tutustumista koskeva oikeus evättiin ensimmäisellä epäävällä päätöksellä, perusteltu.

24 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa lisäksi asian T-405/03 osalta, ettei kantaja riitauta implisiittistä päätöstä, jolla evätään oikeus tutustua pöytäkirjaan 11311/03, mitä kuitenkin vaaditaan nimenomaisesti kolmanteen tietojensaantipyyntöön sisältyvissä vaatimuksissa. Oikeus tutustua kyseiseen pöytäkirjaan ei näin ollen ole oikeusriidan kohteena.

25 Kolmanneksi kantaja arvostelee asiassa T-405/03 neuvostoa siitä, ettei tämä ole vastannut yksityiskohtaisesti kantajan väitteisiin, jotka koskevat asiakirjoihin tutustumista koskevaan oikeuteen kohdistuvia poikkeuksia, että se on vedonnut virheellisesti asiakirjoihin tutustumista koskevaan oikeuteen kohdistuviin poikkeuksiin, erityisesti tuomioistuinkäsittelyä koskevaan poikkeukseen pöytäkirjan 13441/02 osalta, ja että kantajalta on evätty oikeus tutustua kyseisen asiakirjan osiin.

26 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tältä osin, että kolmas epäävä päätös on puhtaasti vahvistava suhteessa siihen, että kantajalta evättiin oikeus tutustua pöytäkirjaan 13 441/02, mikä tapahtui jo ensimmäisellä epäävällä päätöksellä. Tästä seuraa, että niiltä osin kuin asiassa T-405/03 nostettu kanne koskee pöytäkirjaa 13 441/02, se on jätettävä tutkimatta (ks. vastaavasti asia T-354/00, Métropole télévision M 6 v. komissio, määräys 25.10.2001, Kok. 2001, s. II-3177, 34 ja 35 kohta ja asia T-365/00, AICS v. parlamentti, tuomio 11.6.2002, Kok. 2002, s. II-2719, 30 kohta).

27 Näin ollen asiassa T-110/03 oikeusriita rajoittuu siihen, että on evätty oikeus tutustua pöytäkirjaan 13441/02 ja kieltäydytty ilmoittamasta, mitkä valtiot olivat toimittaneet päätöksen 2002/848 tekemiseen liittyviä asiakirjoja. Oikeusriita asiassa T-405/03 rajoittuu kysymykseen siitä, oliko neuvostolla muita uusia kantajaa koskevia asiakirjoja kuin ne, jotka sillä oli käytettävissään sen tehdessä päätöstä 2002/848. Oikeusriita asiassa T-150/03 riippuu siitä, koskevatko pöytäkirja 15191/02 ja tiettyjen valtioiden toimittamat, päätöksen 2002/974 tekemiseen liittyvät asiakirjat kantajaa.

2. *Kanteen käsittely asiassa T-405/03*

28 Kolmannessa epäävässä päätöksessään neuvosto on pääasiallisesti ilmoittanut, ettei ollut olemassa mitään uusia kantajaa koskevia asiakirjoja kuin ne asiakirjat ja tiedot, joihin tutustumiseen häneltä oli evätty oikeus ensimmäisellä epäävällä päätöksellä.

29 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan toimielinten ilmoituksiin siitä, ettei pyydettyjä asiakirjoja ole olemassa, liittyy laillisuusolettama. Näin ollen tähän ilmoitukseen liittyy olettama sen todenperäisyydestä. Kyse on kuitenkin yksinkertaisesta olettamasta, jonka kantaja voi kumota kaikin perustein asian kannalta merkityksellisten ja yhtäpitävien seikkojen perusteella (ks. vastaavasti asia T-123/99, JT's Corporation v. komissio, tuomio 12.10.2000, Kok. 2000, s. II-3269, 58 kohta ja edellä 17 kohdassa mainittu asia British American Tobacco (Investments) v. komissio, tuomion 35 kohta).

30 Tältä osin on todettava, että ainoat kantajan esittämät seikat seuraavat yhtäältä neuvoston velvollisuudesta tutkia hänen tapauksensa uudelleen aina, kun se tekee uuden päätöksen kantajan säilyttämisestä riidanalaisessa luettelossa, ja toisaalta siitä ristiriidasta, joka ilmenee toisen ja kolmannen epäävän päätöksen välillä.

31 Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut edellä 21 kohdassa, toisen ja kolmannen epäävän päätöksen välillä ei ole ristiriitaa. Kun otetaan huomioon neuvoston uusi käsitys kantajan pyynnöstä, sellaisena kuin se on vahvistettu istunnossa, tämä ei kuitenkaan estä neuvostoa katsomasta, että kolmannessa epäävässä päätöksessä annettu vastaus pätee myös kantajan toiseen tietojensaantipyyntöön, sellaisena kuin se on uudelleen tulkittuna. Neuvoston tällainen kannanmuutos ei ole kantajalle vastainen, koska kantaja on vastaavalla tavalla vahvistanut pyyntönsä ulottuvuuden. Tällainen muutos ei näin ollen merkitse sellaista seikkaa, joka osoittaisi kantajaa ja päätöstä 2003/480 koskevien asiakirjojen olemassaolon, eikä kolmanteen epäävään päätökseen liittyvää perustelujen puutteellisuutta.

32 Toisaalta kolmannessa epäävässä päätöksessä todetaan ensiksi, että toteamus siitä, että pöytäkirjaan 11311/03 sisältyi seikkoja, jotka vaikuttivat päätöksen 2003/480 tekemiseen kantajaa koskevilta osin, oli virheellinen (3 kohta), ja toiseksi, ettei neuvosto ollut saanut mitään uutta asiakirjaa, jonka perusteella päätös 2002/848 olisi pitänyt kumota kantajan osalta (4 kohta). Tästä seuraa, että neuvosto väittää, että se teki päätöksen 2003/480, jossa kantaja säilytettiin riidanalaisessa luettelossa, ottamatta huomioon kantajaa koskevaa uutta asiakirjaa. Se, että neuvostolla on

mahdollisesti velvollisuus tutkia kunkin uuden päätöksen yhteydessä kantajan tapaus uudelleen, ei ole riittävä seikka, jonka perusteella voitaisiin ajatella, että neuvosto olisi tutkinut kantajaa koskevia uusia asiakirjoja. On vielä huomautettava, että se, saattoiko neuvosto pätevästi tehdä päätöksen 2003/480 käsiteltävänä olevan asian olosuhteissa, ei koske nyt käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa, joka koskee oikeutta tutustua asiakirjoihin.

33 Tästä seuraa, että koska vastakkaisia asian kannalta merkityksellisiä ja yhtäpitäviä seikkoja ei ole ilmennyt, neuvoston toteamusta, jonka mukaan neuvosto ei päätöksen 2002/848 tekemisen jälkeen ole ottanut huomioon yhtäkään kantajaa koskevaa uutta asiakirjaa, on pidettävä paikkansapitävänä.

34 Näin ollen on todettava, että se, ettei kantajan kolmannessa tietojensaantipyynnössään pyytämiä asiakirjoja ole olemassa, on näytetty toteen oikeudellisesti riittävällä tavalla.

35 Näin ollen asiassa T-405/03 nostettu kanne, niiltä osin kuin se on otettu tutkittavaksi, on hylättävä perusteettomana.

3. *Kanteen käsittely asiassa T-150/03*

36 Kuten edellä 33 kohdassa on todettu, mikään ei viittaa siihen, että olisi olemassa kantajaa koskevia uusia asiakirjoja, jotka neuvosto olisi ottanut huomioon päätöksen 2002/848 tekemisen jälkeen. Mikään ei myöskään viittaa siihen, että neuvoston uusi ilmoitus, joka sisältyy asiassa T-405/03 toimitettuun vastineeseen ja jonka mukaan pöytäkirja 15191/02 ei sisältänyt "mitään [kantajaa] koskevia uusia tietoja", olisi virheellinen. Yhtäältä, kuten edellä 21 kohdassa on todettu, neuvoston uusi kanta ei ole ristiriidassa suhteessa toisessa epäävässä päätöksessä ilmaistuun kantaan, koska

se on selitettävissä sillä, että neuvostolla oli uusi käsitys kantajan pyynnön täsmällisestä ulottuvuudesta. Toisaalta kantaja ei ole esittänyt mitään muuta sellaista seikkaa kuin tämän väitetyn ristiriidan, joka olisi omiaan asettamaan kyseenalaiseksi neuvoston mainitun uuden ilmoituksen.

37 Tästä seuraa, ettei ole osoitettu, että päätöksen 2002/974 tekemisen osalta olisi ollut olemassa kantajaa koskevia uusia asiakirjoja, mukaan lukien pöytäkirjaan 15191/02 sisältyvät seikat.

38 Kun otetaan huomioon kantajan istunnossa esittämä ilmoitus siitä, että hän pyytää ainoastaan itseään koskevia asiakirjoja, on todettava, että se, ettei päätöksen 2002/974 tekemisen osalta pyydettyjä asiakirjoja ole olemassa, on näytetty toteen oikeudellisesti riittävällä tavalla.

39 Kun otetaan huomioon kantajan istunnossa tekemä ilmoitus, ei vastaavasti ole myöskään tarpeen tutkia sitä, onko toinen epäävä päätös lainmukainen siinä esitettyjen, tutustumisoikeuden epäävien perusteluiden kannalta.

40 Näin ollen asiassa T-150/03 nostettu kanne on hylättävä perusteettomana.

4. *Kanteen käsittely asiassa T-110/03*

41 Kantaja vetoaa kolmeen kanneperusteeseen, jotka koskevat sitä, että on rikottu oikeutta tutustua asiakirjoihin, laiminlyöty perusteluvelvollisuus ja loukattu puolustautumisoikeuksiin liittyviä yleisiä oikeusperiaatteita. Kun otetaan huomioon, että pääasiallisesti samoihin kanneperusteisiin vedotaan asiassa T-150/03 ja että asiat on yhdistetty kirjallista käsittelyä varten, mikä antaa aiheen yhteisiin kirjelmiin asioissa T-110/03 ja T-150/03, on asianmukaista ottaa huomioon myös väitteet, jotka kantaja on esittänyt asiassa T-150/03.

42 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että kolmas kanneperuste on tosiasiassa poikittainen kanneperuste, johon sisältyvä olettama toistetaan kahdessa muussa kanneperusteessa. Kantajan esittämiä kanneperusteita on näin ollen tarkasteltava käänteisessä järjestyksessä siihen nähden, missä ne on esitetty.

43 Ensiksi on kuitenkin ratkaistava kysymys, joka koskee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen harjoittaman valvonnan ulottuvuutta käsiteltävänä olevassa asiassa.

Laillisuusvalvonnan ulottuvuus

44 Neuvosto katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mahdollisuudet valvontaan, joka koskee oikeutta tutustua sellaisiin asiakirjoihin, joista käsiteltävänä olevassa asiassa on kyse, ovat rajalliset (asia T-14/98, Hautala v. neuvosto, tuomio 19.7.1999, Kok. 1999, s. II-2489). Kantaja torjuu tämän väitteen sillä perusteella, että käsiteltävinä olevat asiat ovat huomattavan erilaisia verrattuina mainitussa asiassa Hautala vastaan neuvosto annettuun tuomioon.

45 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa, että yleisön oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin muodostaa oikeudellisen periaatteen ja että mahdollisuus evätä tämä oikeus on poikkeus. Epäävä päätös on pätevä ainoastaan, jos se perustuu johonkin asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklassa säädetyistä poikkeuksista. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan näitä poikkeuksia on tulkittava ja sovellettava suppeasti, jotta tämän asetuksen pääperiaatteen soveltamista ei vaikeuteta (ks. vastaavasti asia T-211/00, Kuijer v. neuvosto, tuomio 7.2.2002, Kok. 2002, s. II-485, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

46 Sen osalta, mikä on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valvontavallan ulottuvuus sen tutkiessa epäävän päätöksen laillisuutta, on huomattava, että edellä 44 kohdassa mainitussa asiassa Hautala vastaan neuvosto antamassaan tuomiossa (71 kohta) ja edellä 45 kohdassa mainitussa asiassa Kuijer vastaan neuvosto antamassaan tuomiossa (53 kohta) ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hyväksyi laajan harkintavallan sellaisen epäävän päätöksen osalta, joka perustui — kuten osittain tässä asiassa — kansainvälisiin suhteisiin liittyvän yleisen edun turvaamiseen. Edellä 44 kohdassa mainitussa asiassa Kuijer vastaan neuvosto annetussa tuomiossa tällainen harkintavalta myönnettiin toimielimelle sellaisessa tapauksessa, että tämä perustelee asiakirjoihin tutustumista koskevan epäävän päätöksensä vedoten yleisen edun turvaamiseen ylipäätään. Näin ollen toimielimillä on laaja harkintavalta sellaisilla aloilla, jotka liittyvät asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyihin, yleisön oikeutta tutustua asiakirjoihin koskeviin pakottaviin poikkeuksiin.

47 Tästä seuraa, että valvonta, jota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin harjoittaa suhteessa toimielinten sellaisiin päätöksiin, joilla evätään oikeus tutustua asiakirjoihin asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyjen yleistä etua koskevien poikkeusten perusteella, rajoittuu sen tarkistamiseen, että menettelysääntöjä ja perusteluvelvollisuutta on noudatettu, että tosiseikat pitävät asiallisesti paikkansa, että näitä tosiseikkoja ei ole arvioitu ilmeisen virheellisesti ja ettei harkintavaltaa ole käytetty väärin (ks. vastaavasti edellä 44 kohdassa mainittu asia Hautala v. neuvosto, valitusasteessa vahvistetun tuomion 71 ja 72 kohta, ja edellä 45 kohdassa mainittu asia Kuijer v. neuvosto, tuomion 53 kohta).

Kolmas kanneperuste, joka koskee puolustautumisoikeuksiin liittyvien yleisten oikeusperiaatteiden loukkaamista

Asianosaisten lausumat

48 Kolmannessa kanneperusteessaan kantaja väittää, että neuvosto on loukannut ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) 6 artiklassa vahvistettuja, yhteisön oikeuteen kuuluvia yleisiä periaatteita ja suhteellisuusperiaatetta. Kantaja väittää, että hänen sisällyttämisensä riidanalaiseen luetteloon vastaa rikosasiassa nostettua syytettä (Euroopan ihmisoikeustuomioistuin, asia Deweer, tuomio 27.2.1980, A-sarja nro 35). Kantajan mukaan se, että on evätty oikeus tutustua pyydettyihin asiakirjoihin, merkitsee oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevan oikeuden vakavaa rikkomista ja erityisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 3 kappaleessa määrättyjen takeiden rikkomista kantajan päätöksen 2002/974 osalta nostaman kumoamiskanteen (asia T-47/03) osalta. Neuvosto on kantajan mukaan loukannut lisäksi suhteellisuusperiaatetta jättämällä ottamatta huomioon kantajan oikeuden saada tietoonsa ne syyt, joiden perusteella hänet on sisällytetty riidanalaiseen luetteloon.

49 Neuvosto katsoo, etteivät kantajan väitteet kuulu tämän oikeudenkäynnin alaan, koska asiat eivät koske sitä, onko asetus N:o 2580/2001, jolla kantajan sisällyttäminen riidanalaiseen luetteloon perustellaan, laillinen. Kantajan tilanteella ei ole merkitystä asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdassa säädettyjen poikkeusten osalta.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

50 Ensinnäkin on muistettava yhtäältä, että asetuksen N:o 1049/2001 2 artiklan 1 kohdan nojalla oikeus tutustua toimielinten asiakirjoihin on "jokaisella unionin kansalaisella sekä jokaisella luonnollisella henkilöllä, joka asuu jossain jäsenvaltiossa,

sekä jokaisella oikeushenkilöllä, jolla on sääntömääräinen kotipaikka jossain jäsenvaltiossa". Tästä ilmenee, että kyseisen asetuksen päämääränä on taata oikeus tutustua kaikkiin julkisiin asiakirjoihin eikä ainoastaan pyytäjän oikeutta tutustua itseään koskeviin asiakirjoihin.

51 Toisaalta niistä poikkeuksista, jotka koskevat oikeutta tutustua asiakirjoihin, säädetään asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa pakottavin sanamuodoin. Tästä seuraa, että jäsenvaltiot ovat velvollisia epäämään oikeuden tutustua näiden poikkeusten alaan kuuluviin asiakirjoihin silloin, kun esitetään näyttöä tällaisista olosuhteista (ks. vastaavasti asia T-105/95, WWF UK v. komissio, tuomio 5.3.1997, Kok. 1997, s. II-313, 58 kohta ja asia T-20/99, Denkavit Nederland v. komissio, tuomio 13.9.2000, Kok. 2000, s. II-3011, 39 kohta).

52 Näin ollen sellaista erityistä intressiä, johon oikeutta tutustua itseään koskeviin asiakirjoihin pyytävä henkilö saattaa vedota, ei voida ottaa huomioon sovellettaessa asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyjä pakottavia poikkeuksia.

53 Kantaja väittää pääasiallisesti, että neuvosto oli velvollinen antamaan hänelle oikeuden tutustua pyydettyihin asiakirjoihin, koska kyseiset asiakirjat olivat hänelle tarpeelliset, jotta hänen oikeutensa oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin olisi voitu taata asiassa T-47/03.

54 Koska neuvosto on ensimmäisessä epäävässä päätöksessä vedonnut asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyihin pakottaviin poikkeuksiin, sitä ei voida moittia siitä, ettei se ole ottanut huomioon kantajan mahdollista erityistä tarvetta saada käyttöönsä pyydettyjä asiakirjoja.

55 Näin ollen on todettava, että vaikka oletettaisiin, että kyseiset asiakirjat ovat tarpeen kantajan puolustuksen kannalta asiassa T-47/03 — joka kysymys kuuluu viimeksi mainitun asian tutkimisen alaan —, tällä seikalla ei ole merkitystä arvioitaessa ensimmäisen epäävän päätöksen pätevyyttä.

56 Kolmas kanneperuste on näin ollen hylättävä perusteettomana.

Toinen kanneperuste, joka koskee perustelujen puuttumista

Asianosaisten lausumat

57 Toisessa kanneperusteessaan kantaja väittää, että neuvosto on tyytynyt antamaan lakonisen ja kaavamaisen vastauksen, kun se on evännyt oikeuden tutustua asiakirjoihin yleiseen etuun kohdistuvan vahingon tai "asiakirjojen laatijaa koskevan säännön" perusteella ja evännyt myös oikeuden tutustua asiakirjojen osiin. Kantaja toteaa, että näin toimiessaan neuvosto ei myöskään ole yksilöinyt kuhunkin asiakirjaan sisältyviä tietoja eikä niitä asiakirjoja, jotka olivat peräisin tietyistä valtioista, eikä ole myöskään ilmoittanut perusteluja kyseisille epäämisille huolimatta oikeuskäytännössä asetetuista vaatimuksista (asia T-174/95, Svenska Journalistförbundet v. neuvosto, tuomio 17.6.1998, Kok. 1998, s. II-2289, 112 kohta ja asia T-188/98, Kuijer v. neuvosto, tuomio 6.4.2000, Kok. 2000, s. II-1959, 37 ja 38 kohta). Kantaja toteaa, ettei hänelle näin ollen ole annettu tilaisuutta ymmärtää neuvoston esittämiä syitä eikä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi niitä valvoa.

58 Neuvosto toteaa aluksi, että ensimmäisen ja toisen epäävän päätöksen perustelut ovat samanlaiset, koska asiayhteys on molemmissa tapauksissa olennaisesti sama. Yleistä etua koskevan perustelun osalta neuvosto vetoaa asetuksen N:o 1049/2001 9 artiklan 4 kohtaan, jonka mukaan päätös olla antamatta arkaluonteista asiakirjaa tutustuttavaksi on perusteltava siten, että 4 artiklassa suojattuja etuja ei vahingoiteta. Lisäksi ensimmäisen ja toisen päätöksen perustelut

täyttävät neuvoston mukaan oikeuskäytännössä asetetut edellytykset, erityisesti kun otetaan huomioon käsiteltävinä olevien asioiden tosiasiallinen ja oikeudellinen asiayhteys. "Asiakirjojen laatijaa koskevan säännön" soveltamisen osalta epäävissä päätöksissä ilmoitetaan selvästi asiaankuuluvat asiakirjat. Kyseisten asiakirjojen laatijoiden esittämä kielto on riittävä syy evätä oikeus tutustua niihin.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

59 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 253 artiklassa edellytettyjen perustelujen on oltava kyseessä olevan toimenpiteen luonteen mukaisia ja niistä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimenpiteen tehneen yhteisön toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt, ja siten, että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, sillä tutkittaessa sitä, ovatko toimen perustelut EY 253 artiklan mukaisia, otetaan huomioon toimen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. mm. asia C-41/00 P, Interporc v. komissio, tuomio 6.3.2003, Kok. 2003, s. I-2125, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

60 Kun kyse on tietojensaantipyynnöstä ja kyseinen toimielin epää oikeuden tutustua asiakirjoihin, sen on kussakin tapauksessa osoitettava, että asiakirjat, joihin tutustumista on pyydetty, kuuluvat tosiasiassa asetuksessa N:o 1049/2001 lueteltujen poikkeusten soveltamisalaan (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-174/98 P ja C-189/98 P, Alankomaat ja Van der Wal v. komissio, tuomio 11.1.2000, Kok. 2000, s. I-1, 24 kohta). Voi kuitenkin olla mahdotonta osoittaa niitä syitä, jotka kunkin asiakirjan osalta tekevät siitä luottamuksellisen, ilmaisematta asiakirjan sisältöä ja näin ollen poistamatta poikkeukselta sen olennaista merkitystä (ks. vastaavasti edellä 51 kohdassa mainittu asia WWF UK v. komissio, tuomion 65 kohta).

61 Tämän oikeuskäytännön mukaan sen toimielimen, joka on evännyt oikeuden tutustua asiakirjaan, on näin ollen esitettävä perustelut, joiden perusteella on mahdollista ymmärtää ja tarkistaa yhtäältä, että pyydetty asiakirja kuuluu todellakin sellaisen poikkeuksen alaan, johon on vedottu, ja toisaalta, että kyseiseen poikkeukseen liittyvä turvaamisen tarve on todellinen.

62 Pöytäkirjan 13441/02 osalta neuvosto on käsiteltävänä olevassa asiassa osoittanut selvästi ne poikkeukset, joihin epäävä päätös perustui, vetoamalla asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan ensimmäiseen ja kolmanteen luetelmakohtaan. Se on selittänyt, millä tavalla kyseiset poikkeukset olivat relevantteja suhteessa asianomaisiin asiakirjoihin viittaamalla terrorismin torjuntaan ja kolmansien valtioiden osallisuuteen. Neuvosto on myös lisäksi selittänyt lyhyesti turvaamisen tarvetta, johon se on vedonnut. Yleisen turvallisuuden osalta se on näin ollen todennut, että kyseisten asiakirjojen toimittaminen antaisi niille henkilöille, joita kyseiset tiedot koskevat, mahdollisuuden vaikeuttaa julkisten viranomaisten toimintaa. Kansainvälisten suhteiden osalta neuvosto on suppeasti viitannut kolmansien valtioiden osallisuuteen terrorismin torjunnassa. Näiden perustelujen lyhyys on hyväksyttävissä, kun otetaan huomioon, että sellaisten lisätietojen mainitseminen, jotka viittaavat muun muassa tarkoitettujen asiakirjojen sisältöön, veisi niiltä poikkeuksilta, joihin on vedottu, niiden merkityksen.

63 Neuvosto on myös evännyt osittaisenkin oikeuden tutustua kyseisiin asiakirjoihin, ja tältä osin se on nimenomaisesti todennut yhtäältä, että se on tutkinut tätä mahdollisuutta, ja toisaalta sen syyn, minkä vuoksi tämä mahdollisuus hylättiin, eli sen, että ne poikkeukset, joihin vedottiin, kattoivat kyseiset asiakirjat kokonaisuudessaan. Edellä esitetyistä syistä neuvosto ei voinut täsmällisesti yksilöidä kyseisiin asiakirjoihin sisältyviä tietoja ilman, että niiltä poikkeuksilta, joihin on vedottu, olisi viety niiden tarkoitus. Se, että kyseiset perustelut vaikuttavat kaavamaisilta, ei sellaisenaan merkitse perustelujen puutteellisuutta, koska se ei estä perustelujen ymmärtämistä ja tarkistamista.

64 Sen osalta, mitkä valtiot ovat toimittaneet asiaankuuluvia asiakirjoja, on todettava, että neuvosto on itse alkuperäisissä epäävissä päätöksissään ilmoittanut, että

kolmansista valtioista peräisin olevia asiakirjoja oli olemassa. Neuvosto on yhtäältä osoittanut sen poikkeuksen, johon tältä osin on vedottu, eli asetuksen N:o 1049/2001 9 artiklan 3 kohdan. Toisaalta se on esittänyt kaksi kyseistä poikkeusta koskevaa soveltamisperustetta. Neuvosto on ensinnäkin implisiittisesti mutta itsestään selvästi katsonut, että kyseiset asiakirjat olivat arkaluonteisia. Tämä seikka on ymmärrettävissä ja tarkistettavissa, kun otetaan huomioon sen asiayhteys, erityisesti se, että kyseisten asiakirjojen luokitus on "EU LUOTTAMUKSELLINEN". Toisaalta neuvosto on todennut, että se on ollut yhteydessä asianomaisiin viranomaisiin ja ottanut toiminnassaan huomioon sen, että nämä ovat vastustaneet henkilöllisyytensä ilmaisemista.

65 Huolimatta siitä, että ensimmäisen epäävän päätöksen perustelut ovat suppeat (kaksi sivua), kantajalle on annettu täysimääräisesti mahdollisuus ymmärtää ne syyt, joiden perusteella häneltä on evätty oikeus tutustua kyseisiin asiakirjoihin, ja vastaavasti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle on annettu mahdollisuus harjoittaa valvontaansa. Neuvosto on näin ollen perustellut mainitut päätökset asianmukaisesti.

66 Näin ollen toinen kanneperuste on hylättävä perusteettomana.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden rikkomista

Asianosaisten lausumat

67 Ensimmäisessä kanneperusteessaan kantaja väittää, että neuvosto on rikkonut EU 1 artiklan toista kohtaa, EU 6 artiklan 1 kohtaa, EY 255 artiklaa ja asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohtaa ja 6 kohtaa sekä 9 artiklan 3 kohtaa. Kyseisen kanneperusteen ensimmäisessä osassa kantaja väittää, ettei neuvosto ole missään vaiheessa tutkinut konkreettisesti sitä, onko pyydettyjen tietojen ilmaiseminen omiaan vahingoittamaan yleistä etua. Tältä osin esitetyt lyhyet ja hyvin yleiset selitykset eivät ole sellaisen EY 255 artiklasta ja asetuksesta N:o 1049/2001 ilmenevän periaatteen mukaisia, jonka mukaan asiakirjoihin tutustumista koskevaan

oikeuteen kohdistuvia poikkeuksia on tulkittava suppeasti. Kantajan mukaan hänellä on oltava oikeus tietää syyt siihen, että hänet on sisällytetty riidanalaiseen luetteloon, ilman, että näitä syitä pidettäisiin sellaisina, että ne vahingoittavat yleistä etua. Se, että kolmannet valtiot ovat osallisina toimielinten toiminnassa, ei ole riittävää sen kannalta, että toimielimet perustelevat epäävät päätöksensä kansainvälisten suhteiden turvaamisella. Neuvosto on kantajan mukaan laiminlyönyt velvollisuutensa tasapainottaa omat intressinsä kantajan intressien kanssa.

68 Kantaja katsoo kyseisen kanneperusteen toisessa osassa, että sellaiset kaavamaiset perustelut, jotka neuvosto on esittänyt perustellakseen sen, että se on evännyt osittaisenkin oikeuden tutustua asiakirjoihin, voidaan toistaa järjestelmällisesti kaikissa päätöksissä, joissa evätään tämänkaltainen tutustumisoikeus. Neuvosto ei kantajan mukaan ole käsiteltävänä olevassa asiassa tutkinut vakavasti mahdollisuutta antaa tällainen osittainen tutustumisoikeus.

69 Kyseisen kanneperusteen kolmannessa osassa kantaja väittää, että "asiakirjojen laatijaa koskevan säännön" suppea tulkinta olisi merkinnyt sitä, että neuvoston olisi pitänyt täsmentää niiden asiakirjojen laatijat, joihin oli vedottu, ja asianomaisten asiakirjojen täsmällinen luonne, jotta kantajalla olisi ollut mahdollisuus esittää tietojensaantipyyntö kyseisille asiakirjojen laatijoille.

70 Neuvosto muistuttaa ensinnäkin erityisistä säännöistä, joista asetuksen N:o 1049/2001 9 artiklan 2 kohdassa on säädetty "arkaluonteisten asiakirjojen" osalta. Neuvosto toteaa, että käsiteltävänä olevassa asiassa terrorismin torjunta edellyttää erityisen varovaista lähestymistapaa. Neuvosto esittelee yksityiskohtaisesti sen menettelyn, jonka mukaisesti tämäntyyppisiin asiakirjoihin tutustumista koskevat pyynnöt käsitellään, osoittaakseen, että tutustumista ja osittaista tutustumista koskevat pyynnöt on tutkittu konkreettisesti. Neuvosto täsmentää, että epäävät päätökset on tehty yksimielisesti. Kantaja ei neuvoston mukaan ole osoittanut, että käsiteltävänä olevassa asiassa olisi ollut kyse ilmeisestä arviointivirheestä. Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohtaan perustuva päätös, jolla evätään oikeus tutustua asiakirjoihin, ei neuvoston mukaan edellytä kantajan

tilanteen huomioon ottamista eikä näin ollen intressien tasapainottamista. Asiakirjojen laatijaa koskevan säännön osalta neuvosto muistuttaa, että arkaluonteiseksi luokitellun asiakirjan taustalla olevalla viranomaisella on täysi valvontavalta kyseiseen asiakirjaan nähden, sen olemassaoloa koskevat tiedot mukaan lukien.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

— Yleistä etua koskevat poikkeukset

71 Aluksi on muistettava, ettei neuvosto ollut asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyjen poikkeusten osalta velvollinen ottamaan huomioon kantajan erityistä intressiä saada käyttöönsä pyydetyt asiakirjat (ks. edellä 52 ja 54 kohta).

72 On todettava, että pyydetty asiakirja, eli pöytäkirja 13441/02, liittyy päätökseen 2002/848. Koska mainittu päätös liittyy suoraan terrorismin torjunnan alaan, pyydetty asiakirja, joka on kyseisen päätöksen perustana, kuuluu väistämättä samaan luokkaan.

73 Lisäksi on todettava, että pyydetty asiakirja on luokiteltu luokituksella "EU LUOTTAMUKSELLINEN". Se lukeutuu näin ollen sellaisiin arkaluonteisiin asiakirjoihin, joiden käsittelystä säädetään asetuksen N:o 1049/2001 9 artiklassa. On kuitenkin todettava, että vaikka tällainen luokitus vahvistaa pyydetyn asiakirjan luonteen ja saa aikaan sen, että sitä käsitellään erityisellä tavalla, sillä ei kuitenkaan sellaisenaan voida perustella asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 1 kohdassa säädettyjen epäämisperusteiden soveltamista.

74 Yleiseen turvallisuuteen liittyvän yleisen edun turvaamisen osalta on ensinnäkin todettava, että pyydetty asiakirja todellakin koskee kyseistä alaa, koska — mikä todetaan myös tietojensaantipyynnössä — se toimii perustana päätökselle, jossa määritetään terrorismista epäiltyjä henkilöitä, ryhmiä tai yhteisöjä.

75 Se, että pyydetty asiakirja koskee yleistä turvallisuutta, ei kuitenkaan sellaisenaan riitä perustelemaan sen poikkeuksen soveltamista, johon on vedottu (ks. vastaavasti edellä 51 kohdassa mainittu asia Denkavit Nederland v. komissio, tuomion 45 kohta).

76 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiana on näin ollen tarkistaa, onko neuvosto tehnyt ilmeisen arviointivirheen, kun se on katsonut, että pyydetyn asiakirjan ilmaiseminen voi vahingoittaa kyseisen julkisen edun turvaamista.

77 Tältä osin on hyväksyttävä, että terrorismin torjunnan tehokkuus edellyttää, että julkisten viranomaisten hallussa olevat tiedot, jotka koskevat terrorismista epäiltyjä henkilöitä tai yhteisöjä, pidetään salassa, jotta kyseiset tiedot säilyttäisivät merkityksensä ja mahdollistaisivat tehokkaan toiminnan. Pyydetyn asiakirjan toimittaminen yleisölle olisi näin ollen väistämättä vahingoittanut yleistä turvallisuutta koskevaa yleistä etua. Tältä osin ei voida hyväksyä kantajan esittämää erottelua merkitykseltään strategisten tietojen ja häntä henkilökohtaisesti koskevien tietojen välillä. On nimittäin todettava, että kaikki henkilökohtaiset tiedot ilmaisisivat väistämättä tiettyjä terrorismin torjuntaan liittyviä strategisia seikkoja, kuten tietolähteet, kyseisten tietojen luonne tai terrorismista epäiltyihin henkilöihin kohdistuvan valvonnan aste.

78 Neuvosto ei näin ollen ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä, kun se on evännyt oikeuden tutustua pöytäkirjaan 13441/02 yleiseen turvallisuuteen liittyvistä syistä.

79 Kansainvälisiin suhteisiin liittyvän yleisen edun turvaamisen osalta on toisaalta ilmeistä, että päätöksen 2002/848 ja asetuksen N:o 2580/2001 tarkoitus, eli terrorismin torjunta, on osa kansainvälistä toimintaa, joka on käynnistetty Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston 28.9.2001 antamalla päätöslauselmalla 1373 (2001). Valtioita kehotetaan yhteistyöhön tässä maailmanlaajuisessa toiminnassa. Pyydetty asiakirja sisältää hyvin todennäköisesti tai jopa väistämättä tähän yhteistyöhön liittyviä seikkoja. Tilanteesta riippumatta kantaja ei kuitenkaan ole kiistänyt sitä, että kolmannet valtiot ovat olleet osallisina päätöksen 2002/848 tekemisessä. Hän on päinvastoin pyytänyt, että hänelle ilmoitettaisiin, mitkä nämä valtiot ovat. Tästä seuraa, että pyydetty asiakirja kuuluu todellakin kansainvälisiä suhteita koskevan poikkeuksen alaan.

80 Tämä kansainvälinen yhteistyö terrorismin alalla edellyttää sitä, että valtiot voivat luottaa siihen, että niiden neuvostolle toimittamat tiedot pysyvät luottamuksellisina. Kun otetaan huomioon pyydetyn asiakirjan luonne, neuvosto on näin ollen voinut perustellusti katsoa, että kyseisen asiakirjan paljastaminen voisi vaarantaa Euroopan unionin aseman terrorismin torjuntaa koskevassa kansainvälisessä yhteistyössä.

81 Tältä osin kantajan väite siitä, että pelkästään sillä, että kolmannet valtiot ovat osallisina toimielinten toiminnassa, ei voida perustella kyseisen poikkeuksen soveltamista, on hylättävä edellä esitetyistä syistä. Toisin kuin kyseisessä väitteessä oletetaan, yhteistyö kolmansien valtioiden kanssa nimittäin toteutetaan tältä osin erityisen arkaluonteisessa asiayhteydessä, eli terrorismin torjunnassa, millä voidaan perustella tämän yhteistyön salassa pitäminen. Kun päätöstä tarkastellaan kokonaisuutena, voidaan lisäksi todeta, että siitä ilmenee, että asianomaiset ovat jopa kieltäneet sen ilmoittamisen, mistä valtioista on kyse.

82 Tästä seuraa, ettei neuvosto ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä katsoessaan, että pyydetyn asiakirjan paljastaminen oli omiaan vahingoittamaan kansainvälisiä suhteita koskevaa yleistä etua.

83 Niiltä osin kuin kantaja väittää yleisesti, ettei neuvosto ole missään vaiheessa tutkinut konkreettisesti, oliko pyydettyjen tietojen ilmaiseminen omiaan vahingoittamaan yleistä etua, tämä väite on hylättävä. Yhtäältä edellä esitetystä ilmenee, että neuvosto on soveltanut asianmukaisesti yleistä etua koskevia poikkeuksia. Toisaalta neuvosto on kuvaillut — kantajan sitä riitauttamatta — tutkintamenettelyn, jota sovelletaan pyyntöihin saada tutustua arkaluonteisiin asiakirjoihin ja jonka mukaan tähän valtuutetut virkamiehet ja jäsenvaltioiden valtuuskunnat ovat voineet tutkia kyseiset asiakirjat ja ottaa kantaa siihen, miten kantajan esittämään asiakirjoihin tutustumista koskevaan pyyntöön vastataan. Neuvosto on tämän menettelyn päätteeksi hyväksynyt yksimielisesti sen, että oikeus tutustua pyydettyihin asiakirjoihin evätään. Tästä seuraa, että pelkästään se kantajan esittämä seikka, että perustelut ovat lyhyet, ei merkitse sitä, että neuvoston konkreettinen tutkinta olisi ollut puutteellinen.

84 Niiltä osin kuin kantaja väittää, että tältä osin esitettyjen perustelujen suppeus ja kaavamainen luonne ovat osoitus siitä, että konkreettinen tutkinta on ollut puutteellinen, myös tämä väite on hylättävä. Ensimmäisen ja toisen epäävän päätöksen perustelut ovat tältä osin toki huomattavan samanlaiset. On kuitenkin otettava huomioon, että voi olla mahdotonta osoittaa niitä syitä, joiden perusteella oikeus tutustua kuhunkin asiakirjaan, tai tässä tapauksessa kuhunkin kyseiseen asiakirjaan sisältyvään tietoon, on evätty, ilmaisematta kyseisen asiakirjan sisältöä tai siihen sisältyvää olennaista tietoa ja näin ollen viemättä poikkeukselta sen olennaista merkitystä (ks. vastaavasti edellä 51 kohdassa mainittu asia WWF UK v. komissio, tuomion 65 kohta). Käsiteltävänä olevan asian osalta on todettava, että pyydetyn asiakirjan sisällön täydellisempi ja yksilöllisempi esittely vaarantaisi sen takia, että kyseistä asiakirjaa koskevat yleistä turvallisuutta ja kansainvälisiä suhteita koskevat poikkeukset, väistämättä sellaisten tietojen luottamuksellisuuden, jotka kyseisten poikkeusten takia on tarkoitus pitää salassa.

85 Näin ollen ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

— Oikeus tutustua asiakirjojen osiin

86 Kantaja väittää, ettei neuvosto ole missään vaiheessa todella tutkinut mahdollisuutta antaa oikeutta tutustua pyydettyyn asiakirjaan osittain.

87 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa ensinnäkin, että ensimmäisestä epäävästä päätöksestä ilmenee selvästi, että neuvosto on todellakin tutkinut mahdollisuutta antaa oikeuden tutustua pyydettyjen asiakirjojen osiin. Ellei painavia tätä vastaan puhuvia seikkoja ole, neuvoston tätä koskevalle vakuutukselle, joka sisältyy riidanalaiseen päätökseen, on myönnettävä laillisuusolettama (ks. tältä osin edellä 29 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö).

88 Toiseksi on todettava, että ensimmäisessä epäävässä päätöksessä tältä osin esitettyjen perustelujen suppeus ja kaavamainen luonne eivät sellaisenaan ole osoitus siitä, ettei konkreettista tutkintaa ole toteutettu. Jälleen on toki todettava, että ensimmäisen ja toisen epäävän päätöksen perustelut vaikuttavat tältä osin huomattavan samanlaisilta. Käsiteltävänä olevan asian osalta on todettava, että pyydetyn asiakirjan sisällön täydellisempi ja yksilöllisempi esittely vaarantaisi sen takia, että ne poikkeukset, joihin on vedottu, koskevat kaikki kyseisen asiakirjan kohtia, väistämättä sellaisten tietojen luottamuksellisuuden, jotka kyseisten poikkeusten takia on tarkoitus pitää salassa.

89 Ensimmäisen kanneperusteen toinen osa on näin ollen hylättävä.

— Sen ilmaiseminen, mitkä valtiot ovat laatineet tiettyjä asiakirjoja

90 Kantaja väittää pääasiallisesti, että asiakirjan laatijaa koskevan säännön suppea tulkinta merkitsee sitä, että neuvoston on ilmoitettava, mitkä kolmannet valtiot ovat

toimittaneet päätöstä 2002/848 koskevia asiakirjoja, sekä näiden asiakirjojen täsmällisen luonteen, jotta kantajalla olisi mahdollisuus esittää tietojensaantipyyntö niiden laatijoille.

91 Aluksi on todettava, että kantajan väitteet perustuvat pääasiallisesti sellaiseen oikeuskäytäntöön, joka edeltää yleisön oikeutta tutustua neuvoston ja komission asiakirjoihin koskevia 6.12.1993 hyväksyttyjä käytännesääntöjä (EYVL L 340, s. 41; jäljempänä käytännesäännöt), jotka on pantu täytäntöön yleisön oikeudesta tutustua neuvoston asiakirjoihin 20 päivänä joulukuuta 1993 tehdyllä neuvoston päätöksellä 93/731/EY (EYVL L 340, s. 43) ja yleisön oikeudesta saada tietoja komission asiakirjoista 8 päivänä helmikuuta 1994 tehdyllä komission päätöksellä 94/90/EHTY, EY, Euratom (EYVL L 46, s. 58).

92 Kyseisissä käytännesäännöissä todetaan, että silloin kun toimielimen hallussa olevan asiakirjan on laatinut kolmas taho, pyyntö tutustua kyseiseen asiakirjaan on ohjattava suoraan kyseiselle taholle. Yhteisöjen tuomioistuin on päätellyt tämän perusteella, että komission on ilmoitettava tietoja pyytäneelle tekijän henkilöllisyys, jotta se voi kääntyä suoraan tämän puoleen (ks. edellä 59 kohdassa mainittu asia Interporc v. komissio, tuomion 49 kohta).

93 Asetuksen N:o 1049/2001 4 artiklan 4 ja 5 kohdan nojalla kyseisen toimielimen on sitä vastoin itse tiedusteltava asiaa kolmannelta osapuolelta, jos tämä on asiakirjan laatija, paitsi silloin, kun tietojensaantipyyntöä koskeva myönteinen tai kielteinen vastaus on itsestään selvä. Jos kyse on jäsenvaltioista, nämä voivat vaatia, että niiltä pyydetään suostumus.

94 Asiakirjan laatijaa koskeva sääntö, sellaisena kuin se ilmeni käytännesäännöissä, on näin ollen kokenut perusteellisen muutoksen asetuksessa N:o 1049/2001. Tästä seuraa, että sillä, kuka asiakirjan on laatinut, on huomattavasti vähäisempi merkitys kuin edellisessä järjestelmässä.

95 Arkaluonteisten asiakirjojen osalta asetuksen N:o 1049/2001 9 artiklan 3 kohdassa säädetään lisäksi, että kyseiset asiakirjat "kirjataan rekisteriin tai luovutetaan vain sen suostumuksella, jolta asiakirja on peräisin". Näin ollen on todettava, että arkaluonteisiin asiakirjoihin sovelletaan poikkeusjärjestelmää, jonka tarkoituksena on selvästi taata niiden sisällön tai jopa olemassaolon salassa pitäminen.

96 Neuvosto ei näin ollen ollut velvollinen paljastamaan kyseisiä asiakirjoja, jotka valtiot ovat laatineet ja jotka koskevat päätöksen 2002/848 tekemistä, mukaan lukien sitä, ketkä kyseiset asiakirjat ovat laatineet, koska ensinnäkin kyseiset asiakirjat ovat arkaluonteisia asiakirjoja ja toiseksi valtiot, jotka ovat laatineet ne, ovat vastustaneet niiden julkistamista.

97 On todettava, että kantaja ei riitauta oikeudellista perustaa, johon neuvosto on vedonnut, eli asetuksen N:o 1049/2001 9 artiklan 3 kohtaa, mikä merkitsee sitä, että asianomaisia asiakirjoja on pidettävä arkaluonteisina, eikä sitä, että neuvosto on saanut asianomaiset asiakirjat laatineilta valtioilta kielteiset lausunnot.

98 Lisäksi on vielä huomautettava, ettei voi olla epäilystä siitä, että kyseiset asiakirjat ovat arkaluonteisia asiakirjoja. Coreperin sen kokouksen pöytäkirja, jossa kyseisistä asiakirjoista keskusteltiin, on yhtäältä luokiteltu luokituksella "EU LUOTTAMUKSELLINEN", kuten asetuksen N:o 1049/2001 9 artiklan 1 kohdassa säädetään. Tästä seuraa, että kyseiset asiakirjat saavat lähtökohtaisesti tällaisen luokituksen. Kolmansien maiden terrorismin torjunnan osalta toimittamat asiakirjat voivat toisaalta jäädä ilman tällaista luokitusta ainoastaan, jos näin nimenomaisesti ilmoitetaan, mitä tässä asiassa ei ole tapahtunut. Kun otetaan huomioon toimielimen ilmoituksiin liittyvä laillisuusolettama, on sitä paitsi todettava, ettei kantaja ole esittänyt mitään viitteitä siitä, että neuvoston ilmoitus, jonka mukaan se oli saanut asianomaisilta valtioilta kielteisen lausunnon, oli virheellinen.

99 Neuvosto on näin ollen perustellusti kieltäytynyt paljastamasta kyseisiä asiakirjoja ja niiden laatijoita.

100 Näin ollen ensimmäisen kanneperusteen kolmas osa on hylättävä.

101 Edellä esitetystä seuraa, että kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

102 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantaja on hävinnyt asian ja koska neuvosto on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, kantaja on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(toinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Asioissa T-110/03 ja T-150/03 nostetut kanteet hylätään.

2) **Asiassa T-405/03 nostettu kanne jätetään osittain tutkimatta ja hylätään muilta osin.**

3) **Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Pirrung Forwood Papasavvas

Julistettiin Luxemburgissa 26 päivänä huhtikuuta 2005.

H. Jung J. Pirrung

kirjaaja jaoston puheenjohtaja

Sisällysluettelo

Asiaa koskevat oikeussäännöt ja oikeusriidan tausta ..... II - 1433

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset ..... II - 1437

Oikeudellinen arviointi ..... II - 1438

1. Kanteiden ulottuvuus ..... II - 1438

2. Kanteen käsittely asiassa T-405/03 ..... II - 1442

3. Kanteen käsittely asiassa T-150/03 ..... II - 1444

4. Kanteen käsittely asiassa T-110/03 ..... II - 1446

Laillisuusvalvonnan ulottuvuus ..... II - 1446

Kolmas kanneperuste, joka koskee puolustautumisoikeuksiin liittyvien yleisten oikeusperiaatteiden loukkaamista ..... II - 1448

Asianosaisten lausumat ..... II - 1448

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 1448

Toinen kanneperuste, joka koskee perustelujen puuttumista ..... II - 1450

Asianosaisten lausumat ..... II - 1450

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 1451

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee asiakirjoihin tutustumista koskevan oikeuden rikkomista ..... II - 1453

Asianosaisten lausumat ..... II - 1453

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 1455

— Yleistä etua koskevat poikkeukset ..... II - 1455

— Oikeus tutustua asiakirjojen osiin ..... II - 1459

— Sen ilmaiseminen, mitkä valtiot ovat laatineet tiettyjä asiakirjoja .. II - 1459

Oikeudenkäyntikulut ..... II - 1462